Funeraliile primului ministru Armand Călinescu

Coroanele purtate de țăranii argeșeni

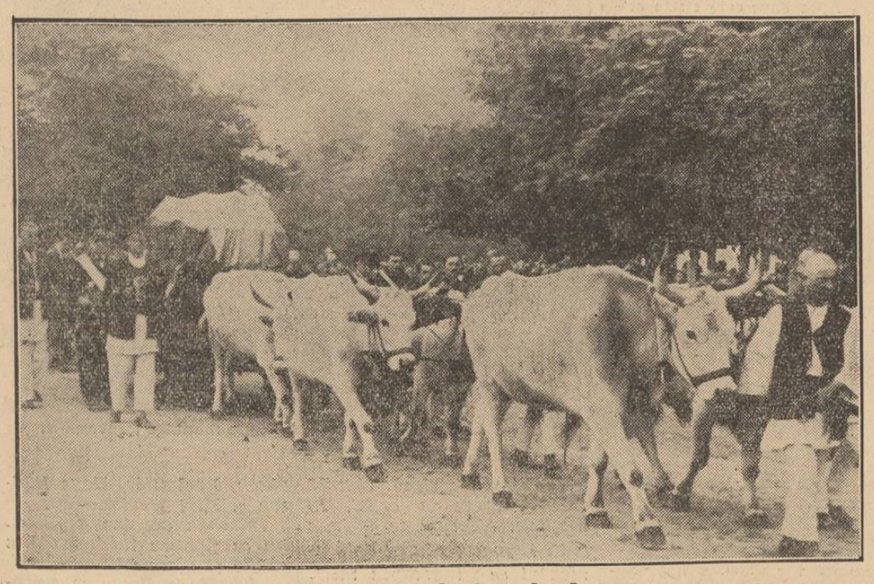

Cortegiul funebru la Curtea de Argeș

In gara Pitești

Comandanții și comandantele din „Straja Țării", dau onorul la trecerea carului funebru, în drum spre gara de Nord

Cierul în cortegiu

Discursul d-lui ministru Grigore Gafencu

IUBITE ARMAND,

In numele camarazilor tăi, al căror șef și prieten ai fost, cu atâta strălucire și atâta înțelepciune; în numele celor cari au împărtășit cu tine, zile și nopți întregi, necazurile și grijile unei cumplit de grele cârmuiri; în numele celor cari au văzut cum în aceste clipe te zbăteai pentru a mântui țara ta în frământările cari turburau atât de adânc lumea, ca să-i păstrezi pacea și neatârnarea — și demnitatea întreagă — și cari au văzut cu câtă caldă credință urmăreai acest scop și câtă caldă credință te lega de destinele acestui neam; în numele celora cari, mai aproape ca toți, au putut să prețuiască și sclipirile inteligenței tale și nespusa ta bunătate, — bunătate și voință: cele două însușiri cari fac pe marii cârmuitori de popoare — în numele celor pe cari i-ai iubit și cari te-au iubit din toată inima, țin să iau dela tine un ultim rămas bun și să-ți spun — în numele nostru, al tuturor, al unui guvern cum nu a fost altul în țara noastră mai strâns, mai omogen, mai prietenesc, din pricina înțelepciunii cu care ne-ai călăuzit — țin să-ți spun că faptul de a fi slujit Țara și Regele sub cârmuirea ta va rămâne mândria vieții noastre.

Să trăești veșnic, camarade, în amintirea noastră credincioasă.

*

Terminându-se cuvântările, Măria Sa Marele Voevod Mihai a prezentat condoleanțe d-nei Armand Călinescu.

Sicriul este ridicat de primari sătești și așezat într'una din criptele cavoului, în timp ce muzica militară intonează „Rugăciunea", iar o companie dă onorul.

*

După trista ceremonie, Măria Sa Marele Voevod Mihai, consilierii regali, membrii guvernului și ceilalți invitați, au părăsit orașul, cu același tren cu care veniseră ajungând în Capitală la ora 7 seara.

C. Ș.

Participarea armenilor din România la funeralii

La funeraliile fostului prim ministru Armand Călinescu, armenii din România au fost reprezentați printr'o delegație compusă din: I. P. S Arhiepiscopul Husik Zohrabian; d-nii A. Kasargian și H. Akterian.

I. P. S. S. înapoindu-se dela Ateneu după plecarea cortegiului, înconjurat de un sobor de preoți, a oficiat, la biserica Armeană din Capitală, un parastas.

Servicii religioase pentru pomenirea fostului prim-ministru

La Constanța

Constanța, 24 Sept.

La biserica episcopală din localitate, față fiind șefii autorităților civile și militare, s'a oficiat azi dimineață un serviciu religios, pentru odihna sufletului fostului președinte al consiliului de miniștri, Armand Călinescu. Răspunsurile au fost date de corul episcopal.

In acelaș timp au fost oficiate servicii religioase la toate bisericile din localitate.

La școlile primare și secundare, directorii au vorbit elevilor despre personalitatea marelui dispărut. Pe fețele tuturora se citea durerea și mulți nu-și puteau stăpâni plânsul.

In județ au fost deasemeni servicii religioase, la cari au luat parte șefii autorităților comunale și sătenii.

In întreg orașul, în momentul când la Curtea de Argeș rămășițele pământești ale lui Armand Călinescu erau coborâte în criptă, luminile au fost aprinse, în semn de cinstire pentru fostul președinte de consiliu.

LA TÂRGOVIȘTE

Târgoviște, 24 Sept.

O slujbă religioasă, pentru pomenirea fostului prim ministru Armand Călinescu a fost oficiată de clerul orașului, la catedrală, la ora 10 jum., în prezența șefilor autorităților civile și militare, străjerilor, premilitarilor, membrilor gărzii „F. R. N." și a numeroase persoane din toate clasele sociale. Corul „Muncă și voie bună", sub conducerea d-lui G. Russu, a dat răspunsurile.

După terminarea slujbei religioase, p. c. protopop Al. Popescu-Hăbeni, a rostit un emoționant cuvânt de omagiu, pentru memoria fostului prim ministru.

*

Slujbe religioase pentru pomenirea fostului prim ministru, au fost oficiate la toate bisericile din județ, și la biserica romano-catolică și templul israelit din Târgoviște.

LA BRAȘOV

Brașov, 24 Septembrie

Vestea asasinării primului ministru al țării, Armand Călinescu, a produs o impresie de nedescris în rândurile populației andelene, dar mai ales la Brașov, unde fostul premier își găsea refugiul în clipele de răgaz sau pentru a se convinge personal de felul cum industria de armament din regiune lucrează pentru înarmarea țării.

La ora 11, la biserica catedrală „Sf. Adormire" a fost oficiat un serviciu religios, de un sobor de preoți, în frunte cu pr. Mereț, parohul bisericii.

In fața bisericii, situată în plin centrul orașului, se afla un detașament din garda națională, în frunte cu d. colonel Săndulescu, comandantul gărzilor din regiune. Se mai aflau deasemeni detașamente de străjeri și străjere, cum și membrii serviciului social în uniforme.

Corul catedralei, condus de maestrul Reapciuc, a dat răspunsurile serviciului religios.

Au fost de față autoritățile militare și civile, în frunte cu d-nii: general Ilie Partenie, comandantul corpului 5 armată, colonel C. Țenescu, șeful de stat major; colonel Ivașcu, prefectul județului; George Cuteanu, primarul orașului; colonel Săndulescu, comandantul gărzilor naționale; dr. Bujor Teculescu, prim ajutor de primar; C. C. Simionescu, primul președ. al Curții de Apel; Safirescu, președ. secției I-a; Oliviu Cornea, președ. Curții criminale; Const. Teodoru, procuror general; Alexandrescu, primul președinte al tribunalului; Eduard Racoviță, prim procuror; Ionel Ciurea, prefectul poliției; col. Brădescu comand. legiunii de jandarmi; inspector Popovici, comandantul legiunii de jandarmi; maior Radca, prim procuror militar; Aurel Comănescu, subprefect; inginer Hosu, inspector general industral; inginer Caius Popescu, inspector c. f. r.; Vasile Panaitescu, funcț. superior c. f. r.; Tiberiu Brediceanu, dr. N. Căliman, președintele serv. social; profesor Colan; inspector școlar Gh. Mușetescu; insp. școlar Radocea, cum și toți învățătorii și învățătoarele don județ.

După serviciul religios, pr. Mereț a ținut o impresionantă cuvântare, prin care a arătat meritele dispărutului, vestejind odiosul atentat.

LA CHIȘINĂU

Chișinău, 24 Sept.

La ora 11 jum. dim., s'a oficiat în capela metropolitană, un parastas pentru odihna sufletului aceluia ce a fost primul ministru al țării. A slujit părintele protoereu Andronic, înconjurat de un sobor de preoți. Răspunsurile au fost date de corul capelei.

Au asistat d-nii: general Cornicioiu, comandantul corpului III armată; Botez, prim președinte al Curții de apel, cu toți magistrații Curții, tribunalului și ai Curții criminale; Panu, procuror general; Gh. Glod, secretar general al ținutului; general Son, comandantul diviziei, cu ofițerii generali și superiori, din garnizoană; dr. Sufleri, inspector general sanitar; Rizescu, inspector general școlar; Vartic, inspector secundar școlar; colonel Bratan, comandantul pieții; Gheorghiade, comandantul străjerilor; col. Popescu Lică, comandantul regimentului de grăniceri; col. Gorgos, comandantul regimentului de artilerie; lt.-col. Dobjanschi, prefectul județului Lăpușna; generali Bălăcioiu și Marinescu, ajutori de primari; corpul consular, în frunte cu decanul corpului, d. Sequineau, consul al Franței; reprezentanții tuturor cultelor; o companie de onoare; o formație de premilitari, cuiburi de străjeri și străjere, etc.

Ordinea a fost menținută de d. Motaș, chestorul poliției.

In biserică a vorbit părintele consilier *Burjacovschi*, înfierând fapta mișelească și arătând meritele marelui dispărut.

Capela a fost arhiplină.

La toate școalele s'a coborît pavilionul și s'au rostit cuvinte elogioase pentru fostul prim-ministru.

Elevilor li s'a arătat cât de mârșavă a fost fapta asasinilor, trădători de țară.

La toate bisericile din capitala Basarabiei și în toată provincia s'au oficiat, deasemeni, slujbe religioase, în prezența șefilor de autorități civile și militare și a unui mare număr de credincioși.

In satele din Basarabia a asistat foarte multă țărănime la serviciul divin.

LA IAȘI

Iași, 24 Sept.

Azi dimineață, s'a oficiat la catedrala metropolitană nu serviciu religios pentru odihna sufletului fostului prim ministru Armand Călinescu, mort la datorie.

Erau de față d-nii: general St. Ionescu, comandantul corpului IV armată; Constantin Răscanu, secretar general al ținutului; Const. Lupu, primul președinte al Curții de apel; g-ral Const. Ionescu, primarul municipiului; colonel Cornel Carp, prefectul județului; procuror general Teodor Misihănescu; col. Edmond Munteanu, președintele tribunalului militar; prof. Nicolae Negru, inspector general școlar; prof. dr. I. Bălteanu, epitrop al Spiridoniei; prof. Tiberiu Crudu, comandantul Străjii Țării din ținutul Prut; col. Sava Caracaș, șeful de stat major al corpului IV armată; prof. Radu Constantinescu, rectorul Academiei de muzică; prof. univ. Andrei Oțetea, directorul teatrului Național; prof. univ. I. Marinescu, decanul facultății de litere; Const. Cocianu, directorul sucursalei Băncii Naționale; V. Aslan, directorul sucursalei Băncii Românești; prof. Roman Simionescu, rectorul Academiei de arte frumoase; conf. univ. Iosif Casetti, conf. univ. Virgil Ianovici, comandantul legiunii de străjeri; prof. univ. Ștefan Bârsănescu, directorul școalei normale superioare; dr. Teodor Bulău, inspector general sanitar; preot. prof. Vasile Petrovanu, d. Gh. Macșai, subdirectorul sucursalei Băncii Românești; preot prof. Cezar Vuza, inspector al penitenciarelor; d-nii av. Gh. Leahu, chestorul poliției; lt. col. I. Perju, comandantul poliției; maior Alexandru Burada, șeful parchetului militar, precum și numeros public.

Defilarea trupelor prin fața sicriului la gara de Nord

Slujba a fost oficiată de un sobor de preoți și diaconi, în frunte cu P. S. *Valeriu Botoșeneanu*, locotenent al mitropoliei Moldovei.

Răspunsurile au fost date de corul catedralei, condus de d. prof. A. Ciolan.

Apoi preotul prof. *Valeriu Iordăchescu* a rostit o cuvântare de plângând pierderea mare pe care o suferă țara noastră, prin moartea fostului prim ministru Armand Călinescu, ucis mișelește în clipa când țara avea mai multă nevoie de energia și curajul său.

După aceea, asistența a păstrat un minut de reculegere.

Marele colegiu al Universității Mihăilene veștejește atentatul

Iași, 24 Sept.

D. prof. dr. I. Tănăsescu, rectorul Universității din Iași, a convocat marele colegiu, cu care prilej s'a veștejit atentatul săvârșit contra fostului prim-ministru, Armand Călinescu.

D. rector Tănăsescu a rostit o scurtă cuvântare, arătând marea pierdere pe care o încearcă țara, prin moartea fostului prim sfetnic al Tronului. A insistat apoi asupra meritelor deosebite ale dispărutului, după care a înfierat actul atentatorilor.

La sfârșit, s'au expediat d-lor prim-ministru, general Argeșanu și prof. Petre Andrei, ministrul educației naționale, telegrame cu următorul conținut:

„Marele consiliu al profesorilor Universității Mihăilene și al școalei politehnice „Gh. Asachi" din Iași, credincios liniei urmate dintru început în aplicarea principiilor de ordine, legalitate și autoritate, își exprimă nesfârșita indignare și revoltă față de atentatul fără de nume săvârșit asupra primului ministru Armand Călinescu, căzut la postul de onoare și răspundere, ca erou și martir al datoriei și vă asigură de hotărîrea profesorilor, de a rămâne devotați ordinei, cinstei și sacrificiului, întruchipate pentru țara întreagă, de cel dispărut în slujba neamului și a Regelui".

IN STRAINATATE

LA LEGAȚIA ROMÂNĂ DIN ROMA

Roma, 24 (Rador). — Azi la orele 12.30 a avut loc prin grija legațiunii din Roma și în localul acelei legațiuni, un serviciu religios în memoria mult regretatului fost președinte al consiliului Armand Călinescu. Au luat parte la trista ceremonie d. N. P. Comnen, ambasadorul României pe lângă Sf. Scaun, cu toți membrii acelei ambasade cu soțiile, d. D. Buzdugan, însărcinat cu afaceri al României la Roma, împreună cu toți membrii legațiunii regale române, membrii școlii române, precum și numeroși membri ai coloniei române și români aflători în trecere prin Roma.

Serviciul religios a fost oficiat de către arhimandritul grecocatolic Simeon, iar răspunsurile au fost date de corul bisericii greco-catolice.

După oficierea serviciului religios, d. ambasador N. P. Comnen a rostit o emoționantă cuvântare evocând figura aceluia care întrunea „marile însușiri ale rasei".

„Latin până în fibrele cele mai intime ale ființei sale, spune d. N. P. Comnen, el reunea acele calități de logică, de stăpânire de sine și de bravură neclintită, indispensabile omului de guvernământ, mai ales în vremuri de mari frământări politice și sociale".

D. Comnen subliniază mai departe că marile însușiri ale dispărutului își găseau isvorul în acea nemărginită dragoste de neam și în acea compasiune generoasă pentru țărani. „Sufletul său ardea de un permanent dor de a munci, de a creia, de a servi. In consiliile de miniștri, la cari participa, continuă d. Comnen, și mai ales acolo l-am cunoscut mai bine. Armand Călinescu intervenea printre cei din urmă cu glas măsurat, cuget sobru, logică implacabilă, găsind întotdeauna formulele cele mai fericite pentru a defini o situațiune, prezentând totodată soluțiile cele mai drastice impuse de necesități. Lipsit de orice apriorism metafizic, atât de dăunător omului de stat, acest spirit care prin definiție trebuia să prefere justiția ordinei, când a desbrăcat toga pentru a participa la acea operă de salvare publică întreprinsă de Marele nostru Suveran în Februarie 1939, a înțeles că totul trebue sacrificat pe altarul ordinei de stat, începând chiar cu viața sa pe care știa din primul moment că trebue să și-o ofere în jertfă".

Arătând mai departe că în prefacerile fundamentale din ultimii doi ani, Armand Călinescu a jucat un rol de strălucit creator, de animator, de interpret integral al concepției Regale, d. Comnen a insistat asupra părții mari pe care defunctul președinte a luat-o în deosebi la marea operă de înzestrare a armatei întreprinsă de Suveran.

D. Comnen a arătat că figura lui Armand Călinescu aparține de acum înainte istoriei care fixează individualitățile puternice oferindu-le ca pildă generațiilor viitoare. „Numele lui Armand Călinescu va rămâne legat de toată opera constructivă realizată în ultimele vremuri, iar figura sa va apare în viitorime ca una din cele mai luminoase ale istoriei neamului".

D. Comnen a încheiat îndreptând rugăciune spre cel Atotputernic pentru ca această nouă victimă, jertfită pe altarul patriei, să fie cea de pe urmă și ca tot sângele vărsat în aceste ceasuri tragice să fie pe viitor un îndemn pentru toți românii de a se strânge în jurul Tronului adunându-și toate forțele pentru a fi gata la chemarea Șefului suprem, la ora supremului sacrificiu care poate suna chiar mâine. Orice gest de opoziție, orice cârtire în momentul de față ia proporțiile unei trădări.

La catedrala ortodoxă din Londra

Londra, 24 (Rador). — Duminică la ora 12.30 s'a oficiat la catedrala ortodoxă din Londra un serviciu divin pentru fostul președinte de consiliu al României. Slujba religioasă a fost oficiată de episcopul Ghermanos și de întreg soborul preoțesc al catedralei.

Erau de față un reprezentant personal al d-lui Chamberlain, un reprezentant personal al lordului Halifax, sir John Monk, vice-mareșalul corpului diplomatic, precum și alte personalități și numeroși membrii ai parlamentului.

In jurul d-lui ministru Tillea era prezent întregul personal al legației române din Londra. Mai erau de față d-nii general Boiteanu, șeful misiunii speciale române din Anglia și d. ministru Matila Ghica-Costiescu.

Deasemeni mai erau prezenți: d. Regis de Oliviera, ambasadorul Braziliei și decanul corpului diplomatic, baronul dr. Cartier, ambasadorul Belgiei; contele Raczynski, ambasadorul Poloniei; miniștrii Greciei, Iugoslaviei, Estoniei și Bulgariei, precum și reprezentanții tuturor celorlalte misiuni diplomatice străine.

Deși nu s'au făcut invitații speciale, ora slujbei anunțându-se prin radio și prin ziare, un mare număr de prieteni ai României, în frunte cu lady Oxford, principesa Bibescu și întreaga colonie română din Londra, au asisat la slujba religioasă, la sfârșitul căreia toți cei de față au prezentat condoleanțe ministrului României.

La catedrala patriarhală din Belgrad

Belgrad, 24 (Rador). — Astăzi s'a oficiat în catedrala patriarhală de aici un serviciu religios pentru odihna sufletului răposatului președinte al consiliului de miniștri Armand Călinescu. Serviciul a fost oficiat de un sobor de preoți, iar răspunsurile au fost date de corul Patriarhiei.

La serviciul religios a asistat d. Victor Cădere, ambasadorul României, însoțit de tot personalul ambasadei.

Casa Regală iugoslavă a fost reprezentată de către generalul Dekanova, iar guvernul iugoslav de către d-nii Cincar Markovici, ministrul afacerilor străine, Lazar Marcovic, ministrul justiției, Bojidar Maximovic, ministrul instrucțiunii publice, general Necici, ministrul apărării naționale, D. Smilianici, ministru-adjunct le afacerile străine. Camera era reprezentată prin președintele ei d. Simonovici, iar Senatul prin d. ministru Kreck. Erau de asemenea de față d. Juricici, fost ministru, primarul Belgradului, toți șefii misiunilor diplomatice cu atașații militari și personalul superior al misiunilor, general Kostici, comandantul Belgradului și guvernor al M. S. Regelui Petru II, șeful marelui stat major, comandanții marinei, aviației și cavaleriei, precum și un mare număr de demnitari, ofițerii generali și superiori, funcționari superiori ai ministerului de externe, reprezentanții Asociației iugoslavo-române și numeroși prieteni ai României.

Radio-Belgrad a difuzat astăzi o cuvântare în care se relevă personalitatea și meritele marelui dispărut.

In aceiași zi s'a oficiat la Skoplje un serviciu religios la care au participat șefii autorităților banovinale și militare din Skoplje, și la care România a fost reprezentată de d. Emil Oprișanu, girantul consulatului român.

CONDOLEANȚELE ASOCIAȚIEI ROMANO-IUGOSLAVE DIN BELGRAD

Belgrad, 25 (Rador). — Asociația româno-iugoslavă din Belgrad a trimis o telegramă d-nei Călinescu, exprimând condoleanțele membrilor săi cu prilejul morții crude a primului ministru al României.

Asociația a exprimat condoleanțe și ambasadorului României la Belgrad.

LA BRUXELLES

Bruxelles, 24 (Rador). — Duminică la ora 11 s'a oficiat la biserica ortodoxă din Bruxelles un serviciu divin în onoarea marelui patriot Armand Călinescu. Slujba a fost oficiată de arhiepiscopul Alexandru, asistat de un sobor de preoți.

Era de față generalul adjutant Dubois, reprezentând pe M. S. Regele Leopold; d. Chanfontaine, consilier de ambasadă; reprezentând pe d. Spaak, ministrul afacerilor străine; d. Bargeton, ambasadorul Franței; reprezentanții corpului diplomatic, d. Rădulescu-Mehedinți, ministrul României și personalul legației române, corpul consular român, generalul Warnez, numeroși reprezentanți ai cercurilor politice, economice și ziaristice belgiene, delegații foștilor luptători, membrii coloniei române, etc.

După serviciul religios, ministrul României a primit condoleanțele asistenței.

La Patriarhia din Alexandria

Alexandria, 24 (Rador). — La patriarhia din Alexandria s'a slujit azi dimineață un serviciu religios pentru regretatul prim-ministru Călinescu. Slujba a fost oficiată de patriarhul Alexandriei.

Erau de față membrii legației și ai consulatului României, în uniforma Frontului Renașterii Naționale, și colonia română.

Ziarele egiptene au publicat lungi articole închinate marelui dispărut.